

Aan de gemeenteraad van de gemeente Sluis

29 mei 2026

Geachte Raad,

In vervolg op mijn verslag als verkenner, dat ik op 12 mei jl. aan u aanbod, meld ik u hierbij mijn bevindingen en advies naar aanleiding van de door mij destijds aanbevolen “week van bezinning”.

Zoals u uit regionale media al heeft kunnen vernemen, heeft de week van bezinning geen andere standpunten opgeleverd bij de fracties van Sluis Lokaal, VVD, CDA, PvdA en BBB.

VVD en CDA hebben gemeld het niet eens te zijn met de aanpak van Sluis Lokaal, namelijk met vier partijen (SL, VVD,CDA, PVDA) verkennen of een coalitie mogelijk was. Dit na een gesprek direct na de verkiezingen met alle fracties. De beide partijen vinden dat in het proces met alle fracties gesproken had moeten worden.

Ook blijven VVD en CDA bij hun standpunt dat de PvdA uitgesloten wordt van deelname aan een coalitie. Over de eventuele deelname van de BBB aan een college zijn wisselende standpunten ingenomen. Het komt er op neer dat VVD en CDA voortzetting van de huidige coalitie van drie partijen willen.

Sluis Lokaal is teleurgesteld en verwonderd over de standpunten van VVD en CDA. Na het gesprek met de fracties heeft Sluis Lokaal aangegeven hun wens om een coalitie te vormen van vier partijen , op te geven.

Een andere kwestie is het aantal wethouders in een nieuwe coalitie. Op dit moment leveren Sluis Lokaal, VVD en CDA elk een wethouder, aangevuld met een projectwethouder die niet aan één van de drie partijen is verbonden. VVD en CDA zijn van mening, dat volstaan kan worden met drie wethouders, ook al heeft de gemeente Sluis op basis van haar inwonertal recht op rijksvergoeding voor vier wethouders.

Conclusies en Advies.

Ik constateer nogmaals dat op basis van de inhoud van de verkiezingsprogramma's van Sluis Lokaal, VVD, CDA , PvdA en BBB een collegeprogramma samengesteld kan worden.

Dit is echter niet van doorslaggevende betekenis, zoals ik in mijn eindrapport al aangaf.

Gelet op de grote opgaven waar uw gemeente voor staat (Zeeland 2050, regionale samenwerking, lobby voor grote infrastructurele projecten), adviseer ik u om een college van vier wethouders te installeren.

Ik constateer verder, dat het onderling vertrouwen bij de fracties van Sluis Lokaal, VVD en CDA niet erg aanwezig meer is, terwijl dit dan de te vormen coalitie zou moeten zijn.

Ik beveel dan ook aan, om bureau &BAS een rol te geven in een vorm van coaching van College en Raad, ook al is men het daarover onderling waarschijnlijk ook niet eens.

Ik beveel voorts aan om een fase van formatie te starten, met zo mogelijk een externe formateur, die onderhandelingen start tussen de beoogde coalitiepartners. In de bijlage treft u een overzicht uit de literatuur met betrekking tot de verschillende trajecten van Informatie en Formatie.

Ten overvloede: ik ben niet beschikbaar voor een mogelijke rol als formateur; het lijkt me verstandig dat iemand met een "frisse blik" zo'n traject begeleidt, indien u daarvoor kiest.

Met vriendelijke groet,

Ben de Reu

Bijlage

Uit: "Formeren is jongleren" van Wim van Twuijver

Aspect	Informateur	Formateur
Startpunt	Direct na verkiezingen, benoeming door raad, burgemeester of grootste partij	Na advies informateur, benoeming door beoogde coalitie of raad
Hoofddoel	Verkennen van mogelijkheden en adviseren over coalitievorming	Tot stand brengen van coalitieakkoord en samenstelling college
Belangrijkste activiteiten	Gesprekken met fracties, analyse, scenario's opstellen, adviesrapport	Onderhandelingen leiden, afspraken formaliseren, portefeuillevdeling, akkoord afronden
Bevoegdheden	Geen formele beslissingsbevoegdheid	Onderhandelingsman daat namens beoogde coalitie
Rapportage	Advies aan raad of burgemeester	Coalitieakkoord en voordracht wethouders
Eindpunt	Overdracht aan formateur of afronding proces	Raadsdebat of beëdiging nieuw college van B&W